

ئۇيغۇر قىز-خانملىرىغا

نەسىھەت

[ئۇيغۇرچە]

نصيحة إلى نساء الأويغور

[باللغة الأويغورية]

ن.تەمكىنى

ن. تمكىني

تەكشۈرۈپ بىكىتكۈچى: ن. تەمكىنى

المراجعة: ن. تمكىني

ريباد شەھرى رەبۇە رايونى دىن تەشۋىقات ھەمكارلىق

مەركىزى

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة

الرياض

1429 – 2008

islamhouse.com

ئۇيغۇر قىز- خانىملىرىغا خىتاب

ھۆرمەتلىك مۇسۇلمان سىڭلىم! سىز ئىسلام تەلىماتلىرىنى ئۆزىڭىزگە يېتەكچى قىلىپ، شەرىئەت بەلگىلىمىلىرىگە ئەمەل قىلماي تۇرۇپ، نىشان قىلغان كامالتىڭىزنى ئەسلىگە كەلتۈرەلمەيسىز ۋە ئالىي ئورنىڭىز ۋە يۇقىرى مەرتىبىڭىزنى ساقلاپ قالالمايسىز. ئىسلام دىنى بولسا سىزنىڭ قەلبىڭىزگە ئېسىل ئەخلاقىي پەزىلەتكە تولغان مۇھەبەتنى ئورنۇتۇشقا، بارلىق رەزىللىكلەردىن ساقلاشقا ھەقىقىي تۈردە كاپالەتلىك قىلالايدۇ.

قەدىرلىك سىڭلىم! دۇنيا ۋە ئاخىرەتتە ئالقىشقا ئېرىشەي دىسىڭىز ئۆزىڭىزنىڭ ئەسلىدىكى پاكلىقىڭىزنى ساقلاپ قىلىڭ. ئائىلىڭىزنى ياخشى باشقۇرۇشقا بەكرەك كۆڭۈل بولۇش بىلەن بىرگە ئۆزىڭىزدە ئۈلگىلىك ئانا بولۇشقا مۇناسىپ سۈپەتلەرنى يېتىلدۈرۈشكە تىرىشىڭ، شۇنداقلا چوقۇم پەخىرلىك ئانا بولۇپ ئۆز بەختىڭىزنى تاپسىز. باشقىلار تەرىپىدىن قەدىرلىنەي دېسىڭىز، پۈتۈن بەدىنىڭىزنى ئىسلام كۆرسەتمىسى بويىچە يۆگەشكە سەل قارىماڭ. ئىپتىتىڭىزنى چىڭ تۇتۇڭ، شۇ ئارقىلىق بۇ دۇنيادا يۈزىڭىز يورۇق بولىدۇ ۋە تۇرمۇش يولدىشىڭىزنىڭ يۈزىڭىمۇ تەبەسسۇم بىلەن قارىيالايسىز. جەمئىيىتىمىزدىكى بەزى بىر

يىرگىنىشلىك ئەخلاقسىزلىقلارغا ئاۋاز قوشماڭ . بۇ ھەقتە ئاللاھ تائالا قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دەيدۇ: «ئى ئاياللار! سىلەر ئۆز ئائىلەڭلەرنى ئاۋات قىلىڭلار. ئىپتىدائىي نادانلىق دەۋرىدىكىدەك ئۆزۈڭلارنى بازارغا سىلىپ يۈرۈپ يىرگىنىشلىك ئۆتمۈشنى تەكرارلىماڭلار» يەنە بىر ئايەتتە: «ئى پەيغەمبەر! ئاياللىرىڭغا ، قىزلىرىڭغا ۋە مۆمىنلەرنىڭ ئاياللىرىغا ئىپتىقنىكى، پۈركەنچە بىلەن بەدىنىنى ئۆرىۋالسۇن، بۇنداق قىلغاندا ئۇلارنىڭ ھۈر ئاياللار ئېكەنلىكى ئەڭ ئوڭاي تونىلىدۇ-دە، باشقىلار ئۇلارغا چىقىلمايدۇ. ئاللاھ بەندىلەرگە ناھايىتى مەغپىرەت قىلغۇچىدۇر، ناھايىتى مېھرىباندۇر» ئەھزاب سۈرىسى 59- ئايەت.

بىر پۈتۈن ئىسلاھات ئۈچۈن كەلگەن ئىسلام دىنى پاك ۋە ساغلام، ھەقىقىي ئىنسانى پەزىلەتكە تولغان گۈزەل جەمئىيەتنىڭ بارلىققا كىلىشىنى تەشەببۇس قىلىدۇ. ھايۋانىي شەھۋانىيلىققا تولغان بۇزۇق، ئىنسانىي ئەخلاقىدىن چەتنىگەن جەمئىيەتكە قارشى تۇرىدۇ ۋە ئىنكار قىلىدۇ. ئەگەر ئاياللارنىڭ ئەخلاقى بۇزۇلسا ئۇلاردىكى پاكلىق ۋە ئاياللارغا خاس نازاكەت دەپسەندە قىلىنغان بولۇپ، شۇ جەمئىيەتتىكى ئەرلەرنىڭ بۇزۇلىشى ئەخلاقىدىن چەتنىشى دىنىي ۋە مىللىي غۇرۇرنىڭ يوقىلىشىدىكى ئاساسىي ئامىللارنىڭ بىرىدۇر. ئاياللار پاك ۋە ئىپپەتلىك، ھايالىق، ئىتتىقاتلىق، غۇرۇرلۇق،

ھەقىقەتپەرۋەر، مىللى ئۆرپ-ئادەتنى ھۆرمەتلەيدىغان بولسا، پەرزەنتلىرىمىزمۇ يۇقىرىدىكى ئۆلچەم بىلەن تەربىيلىنىدۇ ۋە كىلىچەك جەمئىيىتىمىزدە ياراملىق يېتىشكەن ئوغلانلارنىڭ بارلىققا كىلىشىدە گەپ يوق؛ چۈنكى، جەمئىيىمىزدىكى قىز-خانىملار مىللەتنىڭ ئانىسى ۋە تەربىيىچىسى. تەربىيىچى يېتەرلىك ئەخلاققا ئىگە بولسا تەربىيەلەنگۈچى ئەلبەتتە بۈيۈك پەزىلەت ئىگىسى بولۇپ چىققۇسى. ئىسلام دىنى ئاياللارغا ئالاھىدە ئىتبار بېرىش بىلەن بىرگە ئۇلارنىڭ بەدەنلىرىنىڭ باشقىلار تەرىپىدىن ھۆزۈرلىنىدىغان ماددىي نەرسىلەرگە ئوخشاپ قالماسلىقىنى كۆزدە تۇتقان ئاساستا، گۈزەللىككە بېرىلىشىنى باھانە قىلىپ، پۈت-قوللىرىنى، مەيدىلىرىنى، چاچلىرىنى، ئومۇمەن قايىسى بىر يەرلىرىنى ئوچۇق قويۇشقا قەتئىي يول قويمايدۇ. مانا بۈگۈن بىزنىڭ بەزى قىز خانىملىرىمىز ئاللاھ بىلەن قارشىلىشىپ گۈزەل نازۇك جىسىملىرىنى كۆز-كۆز قىلغاندەك، چاچلىرى ئوچۇق، بەدەنلىرى يېرىم يالىڭاچ ھالدا ئاممىۋىي سورۇنلار، بازارلار ۋە كوچىلاردا ھايا قىلماستىن گېدىيىپ يۇرۇشىۋاتقىنى قەدەمدە بىر كۈزگە چىلىقماي قالمايدۇ. بەلكى ئۇلارنىڭ كىيىۋالغان كىيىملىرىنىڭ تارلىقى ۋە نىپىزلىكىدىن جىسىملىرىنىڭ ھەممە يىرىنى تولۇق كورسىتىپ سۈپەتلەپ بېرىدۇ. بۇنداق دېگەنلىك ئاياللار ياسانمىسۇن، چىرايلىق بېزىلىپ

گۈزەللىكىنى نامايەن قىلمىسۇن دېگەنلىك ئەمەس. بىز دەيمىزكى، ئاياللار بىلەن دۇنيا گۈزەلدۇر، ئاياللار ياسانسۇن، چىرايلىق ھايات كەچۈرسۇن، خۇشپۇراق ئەتىرلەرنى ئىشلەتسۇن، زېننەتلەنسۇن، گۈزەللىككە ئىنتىلسۇن ئەمما بىز مۇسۇلمان ئىكەنمىز دىنىمىزنىڭ پىرىنسىپلىرىگە ھۆرمەت ۋە ئېھتىرام قىلغان ئاساستا گۈزەللىككە ئىنتىلىشىمىز كېرەك. ئاياللار زىننەتلەنسۇن ئەمما گۈزەللىكىنى، يات ئەەرلەرگە كۆرسىتىش نىيىتى بىلەن ئەمەس، بەلكى تۇرمۇش ھەمراھى بولغان، ئومۇرلىك جورىسى، بالىلىرىنىڭ ئاتىسىغا قانچىلىك ياسانسۇن، قايسى خىل گېرىملارنى قىلسۇن بۇنىڭغا ھېچ قانداق پىكىر قىلىنمايدۇ. بەلكى يولدىشىنى دەپ بىزەلگەنلىكى چىرايلىق كىيىنگەنلىكى ئۈچۈن ئاللاھ ئەجىر بېرىدۇ. قىنى بىزنىڭ ئۇيغۇر دىيارىمىزدا بۈگۈنكى ھەددىدىن ئاشقان مەدەنىيەتلىشىش مودا بولغان بىر جەمئىيەتتە، ئاللاھ رىزالىقنى كۈزلەپ، يولدىشىنىڭ قەلبىنى ئىللىتىش نىيىتى بىلەن ياسىنىدىغان ۋە زىننەتلىنىدىغان قىز- خانىملار بارمۇ؟؟؟ بۇ يەردە تىرمىزى رىۋايەت قىلغان پەيغەمبىرىمىزنىڭ مۇنۇ ھەدىسىنى زىكىر قىلىپ ئوتسەك ھەرگىزمۇ ئارتۇق كەتمەيدۇ: « ئەگەر ئىنساننى ئاللاھ ئۆزىدىن غەيرىگە سەجدە قىلىشقا بۇيرۇغان بولسا ئىدى، ئاياللارنى ئۆز ئەرلىرىگە سەجدە قىلىشقا بۇيرۇغان بولاتتىم. »

سەھھە مۇسلىمدا ئەبۇ ھۇرەيرىدىن رېۋايەت قىلىنغان ھەدىستە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دەيدۇ: « مېنىڭ ئۈمىتىمدىن ئىككى تۈلۈك كىشى دوزاخ ئەھلىدىندۇر. مەن ئۇلارنى تىخى كورمۇدۇم. ئۇلارنىڭ بىرى ئىستىبات ھاكىمىيەتتىكى كىشىلەرنى ھەقسىز ئازار قىلىدىغان ۋە خارلايدىغان ئەر زالىملاردۇر. يەنە بىرى بولسا، ئاياللاردىن بولۇپ، چاچلىرىنى ھەر-خىل ياساپ توگىنىڭ لوكسىغا ئوخشاش قىلىپ، تار-نېپىز قىسقا كىيىملەرنى كىيىپ يىرىم - يالىڭاچ بەدەنلىرىنى كىشىلەرگە كۆرسۈتۈپ كىشىلەرنى ئۆزىگە مايىل قىلىدىغان ۋە ئۆزىمۇ باشقا ئەرلەرگە مايىل بولىدىغان ئاياللاردۇر، ئۇلار جەننەتكە كىرەلمەيدۇ. جەننەتنىڭ خۇش پۇرىقى شۇنچە يىراق يەردىنمۇ يېتىپ كىلىدىغان تۇرۇقلۇق، جەننەتنىڭ ھېدىنىمۇ ھېچ قاچان ئالمايدۇ » .

ھۆرمەتلىك قىز-خانىملار! ئۆرنىش، ھىجاب قىلىش سەل قارايدىغان ئاددى مەسىلە ئەمەس، بەلكى ئۇ ئىبادەتتۇر. پەرز ئىبادەتلەردىن قانداق سورالساق ھىجابتىنمۇ شۇنداق سورىلىمىز. شارائىتقا قاراپ ۋە ياكى مەدىنىلىشىش دىگەن شەيتانى شۇئارغا ئەگىشىپ خوشياقسا ئۆرنىپ بولمىسا ئىچىلىپ يۇرۇشكە بولمايدۇ. ھىجاب قىلىغان ۋە قىلىشنى ئويلاۋاتقان قىز-خانىملارغا شۇنى ئېيتىمىزكى؛ سىڭلىم ئىككىلەنمەستىن ئورۇنۇڭ، ئاللاھ سىزنىڭ ياردەمچىڭىز

بولغۇسى! جەمئىيەتتىكى بەزى بىر دىلى قارا ئىنسانلارنىڭ ئەيىپلىشىگە ھىچقاچان قۇلاق سالماڭ. ئاللاھنىڭ قىيامە كۈنىدىكى ئەيىپلىشىدىن قورقۇڭ. ئاللاھ سىزگە چوقۇم دۇنيا ۋە ئاخىرەتتە چىقىش يولى بەگۈسى. ئاللاھ سىزدىن رازى بولسۇن!

ھۆرمەتلىك سىڭلىم! سىز ئىسلام دىنى نەزىرىدە گۆھەرگە ئوخشايسىز. گۆھەرنى ئىنساننىڭ قانداق ئاسرىغىنى ۋە قىممەتلىك دەپ قارىغىنىغا ئوخشاش، ئىسلام دىنى سىزنى ئاسرايدۇ ۋە ئەڭ قىممەتلىك ئورۇنغا قويۇش بىلەن بىرگە ئاللاھنىڭ رازىلىقىنى قولغا كەلتۈرۈشىڭىزگە ئاسانلىق يارىتىپ بېرىدۇ. ئۆزىڭىزنى ئايش، غۇرۇرىڭىزنى قوغداش، ئىتىقادىڭىز بىلەن ياشاش ئارقىلىق جەننەت ئەھلىدىن بولۇشىڭىز ۋەياكى جەمئىيەتتىكى بەزى بىر رەزىل ئىنسانلارنىڭ ئويۇنچىقى بولۇپ ھەۋايى-ھەۋەسنىڭ قولى بولۇپ ياشاش ئارقىلىق دوزاخ ئەھلىدىن بولۇشىڭىز سىزگە باغلىق. مېنىڭچە ئەلبەتتە دوزاختىن يەر تۈتۈشنى خالىمايسىزغۇ دەيمەن؟! ئۇنداق بولغان ئىكەن ھىلىھەم كىچىكمەيسىز. ئاللاھنى تونۇپ توغرا رەۋىشتە ئىبادەت قىلىپ، ئىپپەتلىك ۋە ھايالىق بولۇشنى ئۆزىڭىزگە لازىم تۈتۈپ ئۈلگۈلۈك ئانىلاردىن بولۇپ كىلىچەك جەمئىيەتمىزنىڭ پارلاق نۇر چىچىشىغا بىر كىشىلىك ئىمانى، ئىنسانى ۋە مىللىي توھپىڭىزنى

قوشۇشىڭىز سىزنىڭ ھەقىقەتكە قايتقانلىقىڭىزنىڭ بۈيۈك نامايەندىسى.

ئى ئىسلامدىن ئىبارەت بۈيۈك نېمەتكە ئىگە بولغۇچى،
ھاۋايى-ھەۋەسنىڭ قۇللىقىدىن ھۆرلۈككە ئىنتىلگۈچى
سىڭلىم! سىز پاك، ئەركىن ۋە قىممەتلىك
ئانىسىز، مىللەتنىڭ ئىستىقبالى سىزنىڭ قولىڭىزدا، سىز
ئاللاھنىڭ كىتابى قۇرئان كەرىم، مۇھەممەد
ئەلەيھىسسالامنىڭ يوليورۇقلىرىغا مەھكەم ئېسىلىپ
ئېتىقادىڭىز، مىللىي غۇرۇرىڭىز بىلەن ئاللاھقا تەۋەككۈل
قىلىپ ھەقىقەتنى ياقلاپ ئالغا ئىلگىرلەڭ. ئاللاھ سىزنىڭ
ياردەمچىڭىز بولغۇسى!

ھۆرمەتلىك ئاتا-ئانىلار، ئاكا-ئۇكىلار، ئاچا- سىڭىللار
ئويلىنىپ باقايلى! كىشىلىك جەمئىيەتتە ئاياللارنىڭ ئەرلەر
بىلەن ئەركىن ئازادە ئالاقە قىلىشىپ، ئارىلىشىش نەتىجىسىدە
ئاياللار ئەرلەرگە ئۆزلىرىنى كۆز-كۆز قىلىپ يۈرۈپ بەزى بىر
ئىنسانى ئەخلاقىتىن چەتىنگەن، ئىتتىقاتى سۇس، مەيدانىسىز،
مىللىتىنى سويىمەيدىغان ئويۇن-تاماشىنىڭ قولى، ھايات
كەبىي ئىنسانلارنىڭ ئولجىسىغا ئايلىنىپ، ئىناق
ئائىلىسىنى ۋەيران قىلىپ، بالىلىرىنى ئاتا تەربىيەسىدىن
مەھرۇم، ئۆزلىرىنى تۇل ئاياللارغا ئايلاندۇرۇۋاتسا، سەبىي
مەسۇم قىزلىرىمىز تەربىيەسىز ھالدا ئۆزىنى بىلمەي يامان

يولغا ئەگىشىپ كېچە-كېچىلەپ ئويلىرىگە كەلمەي
ئەخلاقسىز كىشىلەر بىلەن لەۋ يالىشىپ يۈرۈپ ئىستىقبالىنى
يوقاتقاندىن كېيىن چىقىش يولى تاپالماي ئىچمىلىك ۋە
چېكىملىكنىڭ ئەسىرىگە ئايلانغاندىن كېيىن، ئائىلىسىنى
ۋە يۇرتىنى تاشلاپ ياقا يۇرتلارغا ئىچكىرى ئۆلكىلەرگە بېرىپ
رېستورانلاردا، ئاتالمىش مېھمانخانىلاردا، تانسىخانا،
كاپىيخانىلاردا، مىللەتنىڭ نام- ئابروۋىنى سىتىپ، بىز ئۇيغۇر
مىللىتى ئۇسۇل ۋە مۇزىكىدىن باشقىنى بىلمەيدىغاندەك،
بىراۋلارنىڭ ھېلىگەرىلىك بىلەن، ئۇيغۇرلار ناخشا مۇزىكا
بىلەن دۇنياغا كەلگەن، ناخشا مۇزىكا بىلەن دۇنيادىن كېتىدۇ
دېسە، ھە بىز شۇنداق ئوخشاشمىز، بەختىمىز شۇنىڭدا
ئوخشايدۇ دەپ قۇرۇق ماختاشلارغا مەست بولۇپ بۇگۈنگە قەدەر
ھۈشۈمىزنى تاپالماي يۈرۈۋاتىمىز. ئابروۋى پەرەسلەر
تۈپەيلىدىن ئوغۇل-قىزلىرىمىز كۆزلىگەن نىشان، ئىناق
خاتىرجەم ئائىلىگە ئېرىشەلمەي تۇرمۇشتىن راھەتسىز
ھاياتتىن كۆڭلى سۈنۈپ، ئۈمىدىسىز سەرىسانلارغا ئايلىنىپ،
ئۆزلىرىنى نابۇت قىلىپ ساقايماس ئەيدىز، راي كېسەللىرىگە
گىرىپتار بولۇۋاتسا، قىسقىسى؛ قاخشاتقۇچ ئىجتىمائىي
كېسەل مىللىتىمىز ئاياللىرىغا ۋە مىللىتىمىزنىڭ
ئىستىقبالىغا ئىپلاس چاڭگىلىنى سىلىۋاتسا، بۇنىڭ
ئاقىۋىتىنى تەسەۋۋۇر قىلىش ئىنتايىن قىيىن. ئاللاھ بىزنى

مۇشۇنداق تۇرمۇش شەكلىدە ياشاشنى تەلەپ قىلامدۇ؟! ئاللاھ
بىزگە پەيغەمبەر ئارقىلىق ياشاش ئۇسۇلىنى كۆرسىتىپ
بەرمىگەنمۇ؟! ئەجەبا دۇنيادا ھېچقانداق نەرسىنىڭ ھېسابى
يوقمۇ؟! بىزنى يوق يەردىن ياراتقان ئاللاھ بىزنىڭ ھەربىر
ئىش-ھەرىكىتىمىزدىن ھېساب ئالماسمۇ?!

قىيامەت كۈنى ئاللاھ: دۇنيادا بارلىق نەرسىلەرنى ساڭا ۋە
سېنىڭ پايدىلىنىشىڭغا بويسۇندۇرۇپ سېنى ئەقىللىق،
ھەقىقەتنى چۈشۈنەلەيدىغان قىلغاندىن سىرت، ساڭا ياشاش
يولىنى كۆرسىتىپ بەردىم. دۇنيادا قانچىلىك بەختلىك
ياشىدىڭ؟ ماڭا قانچىلىك ئىبادەت قىلدىڭ؟ مىللىتىڭ ۋە
كىلىچەك ئەۋلاتلار ئۈچۈن قانداق ياخشى ئىشلارنى
قىلدىڭ؟ ھاياتلىقتا ئۆز بەختىڭنى تېپىشقا تىرىشتىڭمۇ،
يوق؟ ھەقىقىي ئىنساندەك ياشاشقا بەل باغلاپ شۇ شارائىتنى
قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشتىڭمۇ، يوق؟ دەپ سورىسا نېمە دەپ
جاۋاب بېرەرمىز?!

بەزى بىر جەمئىيەتلەر ئاياللارغا سەل قاراپ ئەركىنلىك
شۇئارى ئاستىدا ئۇلارنى قەدىرلىمىگەنلىكى سەۋەبى بىلەن
رەزىل ئەخلاق ۋە ئىنسانىيلىكتىن ھالقىپ ھايا ۋە ئىپپەتتىن
يىراقلاشقانلىقىنى سەزگەندىن كېيىن ئاياللارنى ئائىلىرىگە
قايتۇرۇپ كىلىشكە قايتىلاپ مۇراجىئەت قىلىشتى، ئەمما ئۇ
ۋاقىتتا خىلىلام كىچىككەن ئىدى. بىزمۇ ئۇلاردىن ئىبەرەت

ئىلىشىمىز، ئۆزىمىزنىڭ بەخت سائادىتى ۋە پارلاق
ئىستىقبالىمىزنى ئىسلام دىنىمىزنىڭ پىرىنسىپلىرىدىن
ئىزدىشىمىز لازىم.

ئازراق كۈنلەش ھېسسىياتى ۋە ئەركىك غۇرۇرى بار ئادەم ئۆز
ئايالىنىڭ رەزىل كۆزلەرنىڭ يايلىقى، خائىن مۇناپىقلارنىڭ
قۇربانى، ھايۋان كەبى يارىماس قارا كۆڭۈل ئەبلەخلەرنىڭ تەييار
داستىخنى، مەزىلىك تامىقىغا ئايلىنىپ قېلىشنى
خالىمايدۇ ئەلۋەتتە...!

ھازىرقى ۋەزىيەت شۇنىڭدىن دېرەك بېرىدۇكى، قىز-
خانىملارنىڭ ئائىلىسىدىن چىقىپ كېتىشى، تۈيۈك يوللارغا
كىرىپ قېلىشى چىرىكلىك ۋە ۋەيرانلىقنىڭ ئاقىۋىتىدىن
ئىبارەتتۇر. شۇنداقلا بەزى بىر ئۇيغۇر قىز-ئوغۇللىرى ئارىسىدا
بۇزۇقچىلىق، پەسكەشلىك ئېزىتقۇلىرىنىڭ تارقالغانلىقى،
ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى دىنى مېھرى-مۇھەببەت ۋاستىلىرىنىڭ
ئۈزۈلۈشى، مەنىۋىي ئىستىقبالىنىڭ زاۋاللىققا
يۈزلەنگەنلىكىنىڭ ئىپادىسى.

ئى مېھرىبان سۆيۈملۈك ئانا، سىز مىللەتنىڭ ئانىسى!
مىللەتنىڭ كېلەچىكى سىزنىڭ قولىڭىزدا! سىز
پەرزەنتلىرىڭىزنى ئىمان ئېتىقاد، مىللى كۆز قاراش، ئانا ۋە تەن
روھى قاتارلىقلار بىلەن يۇغۇرۇلغان ئاجايىپ بىر سېھىر كۈچ
بىلەن تولغان ئەزىمەتلەرنى تەربىيەلەپ چىقالايسىز. سىز ئۆز

پەرزەنتلىرىڭىزنىڭ باشقىلار ئالدىدا بويۇن قىسىپ خارلىنىپ قىلىشىنى خالىمايسىز. دۇنيادا ھېچقانداق ئانا ئۆز پەرزەنتلىرىنىڭ ئويدىن چىقىپ كېتىپ سەرگاندىن بولۇشىنى، ئىستىقبالىنى يوقۇتۇپ، ھاياتتا نامسىز ياشىشىنى خالىمايدۇ. ئەلۋەتتە، ئۇنداقتا سىز نېمە ئۈچۈن پەرزەنتلىرىڭىزغا ھەر ئىشتا ئۈلگە بولۇپ ئەخلاقلىق، ئەدەپلىك، ئۆزىنى، ئاتا-ئانىسىنى، ياراتقۇچى ئاللاھنى رازى قىلالايدىغان ئىستىقبالى پارلاق ئۇيغۇر مۇسۇلمانلىرىدىن قىلىپ يېتىشتۈرۈپ چىقمايسىز؟ يۈرۈش-تۇرۇش، كىيىنىش قاتارلىقلاردا نېمە ئۈچۈن توغرا يېتەكچى بولمايسىز؟ ! ئەمدىلىكتە، زور ئۈمىد بىلەن پەرۋىش قىلغان ئاشۇ جىگەر پارىڭىز ئىچىپ-چىكىپ ھەر-خىل قىلمىشلار بىلەن سىزنى مەڭگۈلۈك دەرت ئەلەمگە قويىۋاتىدۇ. ئەمدى پۇشايمان قىلغان ۋاختىڭىزدا ئۆزىڭىزنىڭ تەربىيە بېرىشتا كىچىككەنلىكىڭىزنى بىلىپ يەتكەن بولسىز، ئەمما ئۇ ۋاقىتتا پۇشايماننى ئالغىلى قاچا يوق. بۇ زادى نېمە ئۈچۈن؟ نېمە سەۋەپلىك بۇ بەختسىزلىك كىلىپ چىقتى؟ بۇنى سىز ئانا بولۇش سۈپىتىڭىز بىلەن يەنە بىر قىتىم ئويلىنىپ كۆرۈڭ. يۇقىرىقىدەك ئەھۋاللارنىڭ كىلىپ چىقىشىدىكى سەۋەپ، ئائىلىدە دىنى تەربىيەنىڭ يوقلىقى، ئەخلاقى تەربىيەنىڭ ئاجىزلىقى، مىللى ئورپ-ئادەتكە ھۆرمەت قىلمىغانلىقى، مىللى كەمسىتىشنى قوبۇل قىلغانلىقى،

دادىنىڭ ئوغۇلغا ئانىنىڭ قىزغا ياخشى ئىشلاردا ئۈلگە بولمىغانلىقى قاتارلىقلار ئاساسلىق ئامىللارنىڭ بىرىدۇر . ئۇنداق بولغان ئىكەن، ئۇيغۇر خانىم- قىزلىرى، قۇرئان كەرىم ۋە ھەدىس شەرىپنىڭ نۇرى ئاستىدا، ئىسلام تەلىماتلىرىنى ۋە ئەدەپ- ئەخلاقلىرىنى ئۆگىنىشى ئىنتايىن زۆرۈر ۋە مۇھىم.

مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ ۋارىسلىرى ۋە ئىسلام دىنىنى يېتەكچى قىلغان ئۆلىمالار ۋە دىنى زىيالىيلاردىن ھازىرقى پەيتىنىڭ ئۆزىدە، ئاياللارنى توغرا يولغا يېتەكلەش، ئىمانغا چاقىرىش، ئۇلارنى ئەخلاقلىق، بىلىملىك قىلىپ تەربىيەلەش، مىللىتىمىزنىڭ گۈللىنىشىدىن ئىبارەت ئاللاھ بۇيرىغان مەجبۇرىيەتلەرنى تولۇق ئادا قىلىشى تەلەپ قىلىنىدۇ. ۋە شۇنداقلا جەمئىيىتىمىزدە ئەۋج ئىلىۋاتقان ناشايان ئىشلار، ئەخلاقسىزلىق ۋە رەزىللىككە ئىلىپ بارىدىغان ئىشلارغا ئاللاھ رىزاسىنى كۆزدە تۇتۇپ ئومۇميۈزلىك قارشى تۇرۇش ۋە غەيرەت قىلىشى ئۈمىد قىلىنىدۇ. ئەرلەر ۋە ئاتىلارنىڭ ئاياللارنى خاتا يوللاردىن توسۇپ توغرا يولغا يېتەكلەش مەجبۇرىيىتىنىڭ بارلىقىنى قۇرئان كەرىمدە مۇنداق بايان قىلىدۇ: «ئەرلەر ئاياللارنىڭ ھامىلىرىدۇر، بۇ ئاللاھنىڭ ئۇلارنىڭ بەزىسىنى بەزىسىدىن (يەنى ئەرلەرنى كۈچ-قۇۋۋەت، غازاتقا چىقىش قاتارلىق جەھەتلەردە ئاياللاردىن) ئارتۇق قىلغانلىقىدىندۇر. (يەنى ئاياللارنىڭ نەپىقىسى ئەرلەرنىڭ

زىممىسىگە يۆكلەنگەنلىكتىندۇر). ياخشى ئاياللار ئىتائەت قىلغۇچىلاردۇر. ئەرلىرى يېنىدا بولمىغان چاغلاردا ئاللاھنىڭ پاناھىدا ئەرلىرىنىڭ ھەقىقىتىنى ساقلىغۇچىلاردۇر، سىلەر سەركەشلىك قىلىشلىرىدىن قورقىدىغان ئاياللارغا نەسىھەت قىلىڭلار، (بۇ ئۈنۈم بەرمىسە) بىر تۆشەكتە بىللە ياتماڭلار، (بۇمۇ ئۈنۈم بەرمىسە) ئۇلارنى ئەدەپلەش مەقسىتىدە ئاستىراق ئۇرۇڭلار. ئەگەر سىلەرگە ئىتائەت قىلسا، ئۇلارنى بوزەك قىلىش خىيالىدا بولماڭلار. ئاللاھ ھەقىقەتەن سىلەردىن ئۈستۈندۇر، بۈيۈكتۇر. (ئاللاھ ئاياللارغا زۇلۇم قىلغاننى جازالايدۇ) نىسا سۈرىسى 34-ئايەت.

ئاللاھ تائالا يەنە بىر ئايەتتە مۇنداق دەيدۇ: «ئى مۆمىنلەر! ئۆزۈڭلارنى ۋە خىش-ئەقىرباللىرىڭلارنى ئىنسان ۋە تاشلار يېقىلغۇ بولىدىغان، رەھىم قىلمايدىغان، قاتتىق قول پەتەشتىلەر مۇئەككىل بولغان دوزاختىن ساقلاڭلار! ئۇ پەرىشتىلەر ئاللاھنىڭ بۇيرىقىدىن چىقمايدۇ، نېمىگە بۇيرۇسا شۇنى ئىجرا قىلىدۇ». تەھرىم سۈرىسى 66-ئايەت.

بىز غالىپ ئاللاھنىڭ ئازاپلىشىدىن ۋە بىرەر بالا قازا ئەۋەتىشىدىن، ئاخىرەت دۇنياسىدا ئۆز رەھىمىتىدىن مەھرۇم قىلىپ مەڭگۈلۈك ئازاپقا قالدۇرۇپ قويىشىدىن قورقايلى! ئۆزلىرىمىزنى، ئەھلى ئاياللىرىمىزنى، پەرزەنتلىرىمىزنى ئاللاھنىڭ ئازابىدىن ئاگاھلاندۇرايلى ۋە ئاللاھنىڭ رەھىمىتىنى

يادلاندىرايلى! بىز قىز- ئاياللىرىمىزنى ياخشى تەربىيەلەپ
ئۇلارنىڭ ئېتىقاد ۋە ئىمانىنى كۈچەيتىشكە يېقىندىن ياردەمچە
بولۇپ، ئىسلام ئەخلاق پىرىنسىپلىرىنى كىشىلىك
مۇناسىۋەتتە ئۆزلەشتۈرۈپ ئېلىپ مېڭىشىغا شارائىت
ھازىرلاپ بىرىشىمىزنىڭ ئۆزى دىنى ۋە مىللى
مەجبۇرىيىتىمىزدۇر. ئۇيغۇر دىيارىدىكى ۋە مۇھاجىرەتتىكى
ھۆرمەتلىك ئاتا-ئانا، ئاكا-ئۇكا، ئاچا-سىڭىل، قىز-خانىملار!
ئۆتمۈشتىن ئېبىرەت ئېلىڭلار! جەمئىيىتىمىزدىكى ۋە
ئەخلاقىمىزدىكى چىركىچلىك ۋە بۇزۇقچىلىق قىز-
خانىملارنىڭ دىنى ۋە ئەخلاقى تەربىيەسىگە سەل
قارىغانلىقىمىزنىڭ تارىخى مەھسۇلىدۇر.خۇددى پەيغەمبەر
ئەلەيھىسسالام ئېيتقىنىدەك: « مەندىن كېيىن ئاياللارنىڭ
ئەرلەرگە كەلتۈرگەن شەرمەندىچىلىكى ھەرقانداق
گۈمراھلىقنى بېسىپ چۈشىدۇ». يۇقىرىقى ھەدىسنى ئۇسامە
ئىبنى زەيد رىۋايەت قىلغان.

جانابى پەيغەمبىرىمىز نېمە دىگەن توغرا ئېيتقان- ھە!
لەنتى شەيتاننىڭ ئازدۇرۇپ كىتىشىدىن ئاللاھقا سېغىنىپ
پاناھ تىلەيلى.ئاللاھ ھەممىمىزنى قۇرئان ۋە ھەدىسنىڭ نۇرى
ئاستىدا ھايات كەچۈرىشىمىزگە مۇۋەپپەقىيەت قىلغاي! جۈملىدىن
قىز-خانمىلىرىمىزغا، ئىمان، ئىپپەت-ھايا، ئەخلاق پەزىلەت
ئاتا قىلىشىنى ۋە ئۇلارنىڭ قەلبىنى ئىسلام نۇرى بىلەن

يورۇتىشنى، ئوغۇل-يېگىتلىرىمىزگە ئىنساپ-ئىمان، غەيرەت-
شۇجائەت، غۇرۇر-ۋىجدان، ئەخلاق - پەزىلەت، دىنىنى
قوغدايدىغان، مىللىتىگە كۆيۈمچان، ئانا ۋەتىنىنى
گۈللەندۈرىدىغان گۈزەل روھ ئاتا قىلىشنى تىلەيمەن.